

til Stabilisering af Verdens Pengeværdi; men tvinger derimod Medlemsstaterne til at opgive deres Frihed med Hensyn til deres Selvbestemmelse af Valutakurserne. Hvis der skulde være nogen fornuftig Mening i Systemet, maatte England og U.S.A. enes om en fælles Kreditpolitik, der kunde modvirke Konjunktursvingningerne. Kan de ikke det, bør England selvstændigt føre en saadan Politik og, hvis det er nødvendigt, melde sig ud af den internationale Valutafond.

For den, der har noget Kendskab til Hawtreys hidtidige Forfatterskab, er der ikke meget overraskende i hans Kritik og Konklusioner, men hvis man ikke samtidig deler Hawtreys Vurdering af Kreditpolitikens afgørende Virkninger paa Konjunkturudviklingen, opgiver man ikke helt at tro paa, at der i den internationale Valutafond kan ligge et maaske mindre og noget usikkert, men dog et Skridt i den rigtige Retning mod Maalet — som maa være et internationalt Valutasytem.

Det er udmærket Tankegymnastik at arbejde den lille Bog igennem.

Niels Banke.

Johan Røssel: Aktuelle Eksport og Import Problemer. Udgivet paa Foranledning af Sammenslutningen af 1945 af yngre Fabrikanter, Importører og Eksportører i Danmark. Jul. Gjellerups Forlag, København 1947. 86 Sider + 7 Bilag.

Naar en Bog paa Omslaget angives at have Bud til »alle, der ønsker at være orienteret i Restriktionstidens Problemer inden for Udenrigshandelen« og »bør findes i enhver Forretningsmands Reol«, ligesom den skal være af »uvurderlig Hjælp« »for den unge Erhvervsdrivende, der første Gang tænker paa at drive Handel paa Udlandet«, kan dette Tidsskrift ikke forbigaa den helt i Tavshed.

Til Læsernes Orientering bør det siges, at Bogen ikke indeholder »Problemer«, endsige deres Løsning, og kun i meget forsigtig Mening kan betragtes som Hjælp og Vejledning. Hvad der skulde kunne berettige til Titlen »Aktuelle Eksport- og Importproblemer«, er samlet paa Bogens 4—5 første Sider (der ogsaa i Indholdsfortegnelsen anføres som »Eksport- og Importproblemer«, men mangler denne Overskrift i Teksten), hvor en Række politiske Maximer og økonomiske Profetier søger at erstatte Mangelen paa facts og Problemstillinger. Forfatteren gør her op med »Liberalismen«, »de overmægtige Organisationer« og »Bevillingssystemet« paa en Maade, der næppe kan gavne den Sag, som han gør sig til Talsmand for: »Tilførsel af frisk Blod til Næringslivet«. For blot at tage et Eksempel: Forfatteren kræver Adgang for nye Virksomheder i Udenrigshandelen og anfører nogle Tal for Importvolumet (»Et Firmas Importret og Eksportret er som bekendt (!) afhængig af Firmaets *Import* i visse bestemte Basisaar«) sammenlignet med før Krigen (Tal, der urekfleteret iøvrigt nærmest maatte betinge en Indskrænkning af Importørtallet). Men han anfører ikke Antallet af Bevillingshavere, Importørernes Funktioner og Risici, lige saa lidt som han forsøger en principiel Stillingtagen til de forskellige Forsøg, der er gjort for at gøre Systemet smidigere, bl. a. den i denne Forbindelse interessante Metervare-

til Stabilisering af Verdens Pengeværdi; men tvinger derimod Medlemsstaterne til at opgive deres Frihed med Hensyn til deres Selvbestemmelse af Valutakurserne. Hvis der skulde være nogen fornuftig Mening i Systemet, maatte England og U.S.A. enes om en fælles Kreditpolitik, der kunde modvirke Konjunktursvingningerne. Kan de ikke det, bør England selvstændigt føre en saadan Politik og, hvis det er nødvendigt, melde sig ud af den internationale Valutafond.

For den, der har noget Kendskab til Hawtreys hidtidige Forfatterskab, er der ikke meget overraskende i hans Kritik og Konklusioner, men hvis man ikke samtidig deler Hawtreys Vurdering af Kreditpolitikens afgørende Virkninger paa Konjunkturudviklingen, opgiver man ikke helt at tro paa, at der i den internationale Valutafond kan ligge et maaske mindre og noget usikkert, men dog et Skridt i den rigtige Retning mod Maalet — som maa være et internationalt Valutasytem.

Det er udmærket Tankegymnastik at arbejde den lille Bog igennem.

Niels Banke.

Johan Røssel: Aktuelle Eksport og Import Problemer. Udgivet paa Foranledning af Sammenslutningen af 1945 af yngre Fabrikanter, Importører og Eksportører i Danmark. Jul. Gjellerups Forlag, København 1947. 86 Sider + 7 Bilag.

Naar en Bog paa Omslaget angives at have Bud til »alle, der ønsker at være orienteret i Restriktionstidens Problemer inden for Udenrigshandelen« og »bør findes i enhver Forretningsmands Reol«, ligesom den skal være af »uvurderlig Hjælp« »for den unge Erhvervsdrivende, der første Gang tænker paa at drive Handel paa Udlandet«, kan dette Tidsskrift ikke forbigaa den helt i Tavshed.

Til Læsernes Orientering bør det siges, at Bogen ikke indeholder »Problemer«, endsige deres Løsning, og kun i meget forsigtig Mening kan betragtes som Hjælp og Vejledning. Hvad der skulde kunne berettige til Titlen »Aktuelle Eksport- og Importproblemer«, er samlet paa Bogens 4—5 første Sider (der ogsaa i Indholdsfortegnelsen anføres som »Eksport- og Importproblemer«, men mangler denne Overskrift i Teksten), hvor en Række politiske Maximer og økonomiske Profetier søger at erstatte Mangelen paa facts og Problemstillinger. Forfatteren gør her op med »Liberalismen«, »de overmægtige Organisationer« og »Bevillingssystemet« paa en Maade, der næppe kan gavne den Sag, som han gør sig til Talsmand for: »Tilførsel af frisk Blod til Næringslivet«. For blot at tage et Eksempel: Forfatteren kræver Adgang for nye Virksomheder i Udenrigshandelen og anfører nogle Tal for Importvolumet (»Et Firmas Importret og Eksportret er som bekendt (!) afhængig af Firmaets Import i visse bestemte Basisaar«) sammenlignet med før Krigen (Tal, der urekfleteret iøvrigt nærmest maatte betinge en Indskrænkning af Importørtallet). Men han anfører ikke Antallet af Bevillingshavere, Importørernes Funktioner og Risici, lige saa lidt som han forsøger en principiel Stillingtagen til de forskellige Forsøg, der er gjort for at gøre Systemet smidigere, bl. a. den i denne Forbindelse interessante Metervare-

ordnings Tilbudssystem, der ved at staa aaben for alle Firmaer i Branchen er tænkt som en Slags Effektivitetskonkurrence.

Bogens Hovedafsnit er et Optryk af en Række Love og Bekendtgørelser angaaende Import- og Eksportforhold. En i og for sig fortjenstfuld Idé. Der indledes med et Kapitel, der gengiver Lovbestemmelserne i et Sammen- drag — nærmest en Indholdsfortegnelse — og afsluttes med nogle For- mularer fra det praktiske Samkvem med Myndighederne samt en Adresse- liste. Da Forfatteren saaledes her stort set indskrænker sig til at virke som Redaktør, maa hans Indsats bedømmes efter den Fuldstændighed, Overskue- lighed og Nøjagtighed, hvormed disse Oplysninger meddeles. Fuldstændig- heden giver Forfatteren paa Forhaand Afkald paa; man eftersøger da i det mindste et Udvalgelsesprincip. Men nogle korte Bemærkninger an- gaaende Udførselen af Landbrugsprodukter, Importen af Korn og Foder- stoffer samt angaaende Metervareordningen foruden nogle Regler angaaende Udførsels- og Indførselsattester (med tilhørende Varefortegnelse) synes ikke at indgaa i nogen systematisk Enhed. Værre er det, at Ordningen af Stoffet er saa mangelfuld, at det er forbundet med de største Vanskelig- heder at finde ud ikke blot af Sammenhængen, men ogsaa af, hvad der er medtaget, og hvad der er udeladt. Resumeet af de anførte Love findes i et andet Kapitel med selve den officielle Tekst, der igen er adskilt fra Formularerne. Ind imellem andet Stof findes Smaabemærkninger, der burde være samlede i en Fællesgruppe, da de — som de nu staar — synes at modsige hinanden. F. Eks. anføres paa S. 18, at vi har et Korn- og Foderstof- monopol her i Landet (ment er Centralen for Indkøb af Korn og Foder- stoffer, medens Brødkornskontoret ikke er nævnt i denne Forbindelse), paa S. 32 fremgaar det af Varelisten, at Korn og Foderstoffer kan indføres frit. Forbindelsen mangler. — Paa S. 39 anføres kort nogle Bestemmelser angaaende Oprindelsescertifikat og viserede Fakturaer ved Import, men for Eksportens Vedkommende angives kun, at danske Indførselsattester bl. a. skal indeholde Oplysninger om Oprindelseslandet, derimod ikke et Ord om Anvendelse af Konsulatsfakturaer, Oprindelsescertifikater etc. til Brug for den udenlandske Importør. — I Bilag V er anført en Formular til Benyttelse ved (privat) Vareudveksling med en Bemærkning om, at en Ud- veksling kun tillades i enkelte Tilfælde (Forklaringen er iøvrigt for kort til at give et Begreb om de private Vareudvekslingsforretningers Vanskelig- heder), paa S. 15, i Resumeet af Vareforsyningsloven, mangler denne Randbemærkning. — Og saaledes kunde man blive ved; men for at afrunde Billedet af Forfatterens Føling med sit Stof, skal blot nævnes, at en flygtig Gennembladen af den anførte Liste over Myndigheder, Organisationer og lign. af Interesse for Import- og Eksportforhold viser, at den ikke indeholder Udenrigsministeriets Erhvervskontor, Landbrugsministeriets Erhvervsdepar- tement, Fiskeridirektoratet (nu forøvrigt overført til Fiskeriministeriet), Landbrugsraadet, det i Teksten nævnte Centralkontor for Indkøb af Korn og Foderstoffer og en Række andre Nøglekontorer i Form af Institu- tioner, Raad og Udvalg. Anmelderen har ikke haft Lejlighed til at læse Korrektur paa de i Adresselisten anførte Personnavne, men da Bogen iøvrigt er stærkt belastet med Trykfejl (af de i Litteraturfortegnelsen nævnte ni Forfatternavne er saaledes tre stavet forkert), er der al Grund til ogsaa her at mane til Forsigtighed ved Benyttelsen.

Erik Lyngø.